

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย จะกล่าวถึงตามลำดับ คือ กรอบแนวคิด ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และการนำเสนอ ดังนี้

3.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าโดยมีกรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์การมุ่งเน้นในการปฏิบัติงาน จากตำราการบริหารหลายแนวคิด ทฤษฎีลำดับความต้องการของ Maslow ทฤษฎีความต้องการของ Alderfer ทฤษฎีสององค์ประกอบของ Herzberg แล้วนำมาสรุปเป็นปัจจัยเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของทหารสายงานสวัสดิการใต้ความรับผิดชอบของ มณฑลทหารบกที่ 23

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทหารที่ปฏิบัติงานในสายงานสวัสดิการใต้ความรับผิดชอบของ มณฑลทหารบกที่ 23 ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายสรรพกำลัง มณฑลทหารบกที่ 23 สัสดีจังหวัดขอนแก่น สัสดีจังหวัดมหาสารคาม และสัสดีจังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งนายทหารชั้นสัญญาบัตร และนายทหารชั้นประทวน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสุ่มจากประชากรที่ปฏิบัติงานในสายงานสวัสดิการแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ดังมีรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหน่วยงานและชั้นยศ

ลำดับ	หน่วย	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง			หมายเหตุ
		สัญญาบัตร	ประทวน	รวม	สัญญาบัตร	ประทวน	รวม	
1.	ฝ่ายสรรพกำลัง มณฑทหารบกที่ 23	5	7	12	4	7	11	
2.	สัสดีจังหวัด ขอนแก่น	35	31	66	35	30	65	
3.	สัสดีจังหวัด มหาสารคาม	15	20	35	15	18	33	
4.	สัสดีจังหวัด กาฬสินธุ์	24	14	38	24	13	37	
รวม		79	72	151	78	68	146	

ข้อมูลประชากรได้มาจากฝ่ายสรรพกำลัง มณฑทหารบกที่ 23 (2535)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ(Checklist) ซึ่งถามเกี่ยวกับ ยศ อายุ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสายงานสัสดี ระดับหน่วยที่ปฏิบัติงาน เงินเดือนและรายได้อื่น ๆ ภูมิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินระดับขวัญกำลังใจเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของทหารสายงานสัสดี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบดังนี้

1) สภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ สภาพการต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัว เช่น อาคารสถานที่บรรยากาศของงาน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในสำนักงาน รวมทั้งความมีอิสระ และสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน

2) รายได้และสวัสดิการ ได้แก่ รายได้หรือผลตอบแทนเป็นรายเดือนและผลตอบแทนอย่างอื่นนอกเหนือจากเงินเดือนที่หน่วยงานจัดให้ เช่น เบี้ยเลี้ยง ค่ารักษาพยาบาล ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก สหกรณ์ออมทรัพย์ ความบันเทิง ความโอกาส การกีฬา การเลี้ยงส่งบรรดาในโอกาสอันสมควร

3) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความภาคภูมิใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ สถานที่ปฏิบัติงาน รายได้ ความมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาไว้วางใจและพอใจในการปฏิบัติงานนอกเหนือจากงานอื่น ๆ ในระดับเดียวกัน

4) สถานภาพทางสังคม ได้แก่ ความรู้สึกว่าตนเองทำงานอย่างมีเกียรติตามสมควรเป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่รู้สึกที่ตนเองและหน่วยงานที่ปฏิบัติอยู่มีปมด้อยหรือไรเกียรติ

5) ความมั่นคงและโอกาสก้าวหน้าในงาน ได้แก่ ความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในอาชีพการงานที่กระทำอยู่ รวมทั้งโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

6) ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ได้แก่ ความรักความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ความรักและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเพื่อนร่วมงาน

7) การบริหารงานของผู้บังคับบัญชา ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมในการบริหาร ความเชื่อถือและไว้วางใจของผู้บังคับบัญชารวมทั้งการมอบหมายงานและการกำกับดูแลงาน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเรียงลำดับรายการ ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขวัญกำลังใจ 12 ด้าน ได้แก่

- 1) สภาพการปฏิบัติงาน
- 2) รายได้และสวัสดิการ
- 3) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
- 5) ความมั่นคงและโอกาสก้าวหน้าในงาน
- 6) สถานภาพทางสังคม
- 7) การบริหารงานของผู้บังคับบัญชา
- 8) ภาวะหน้าที่ต่อครอบครัว

- 9) การอยู่ห่างไกลครอบครัว
- 10) ความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ทหารในสายงานสัสติ
- 11) สถานที่พักอาศัย
- 12) ระดับหน่วยที่ปฏิบัติงาน

3.4 การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.4.1 ศึกษาหลักการทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทหารในสายงานสัสติ

3.4.2 กำหนดกรอบแนวคิด

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ร่างขึ้น ไปปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ร่างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3.4.5 นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) กับเจ้าหน้าที่ทหารสายสัสติที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดลองมาคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Lee J. Cronbach (ประยูร อ., 2528) ปรากฏว่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเป็น 0.96 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

3.4.6 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

3.4.7 เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

ตารางที่ 2 แสดงการหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงของแบบสอบถาม

VAR	$\sum S_i^2$	n	S_T^2	α
ตอนที่ 2 ข้อ ก.	21.665	24	136.271	0.878
ตอนที่ 2 ข้อ ข.	12.691	14	91.068	0.927
ตอนที่ 2 ข้อ ค.	13.003	15	106.010	0.940
รวม	47.359	53	880.478	0.964

จากตารางที่ 2 เป็นการแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

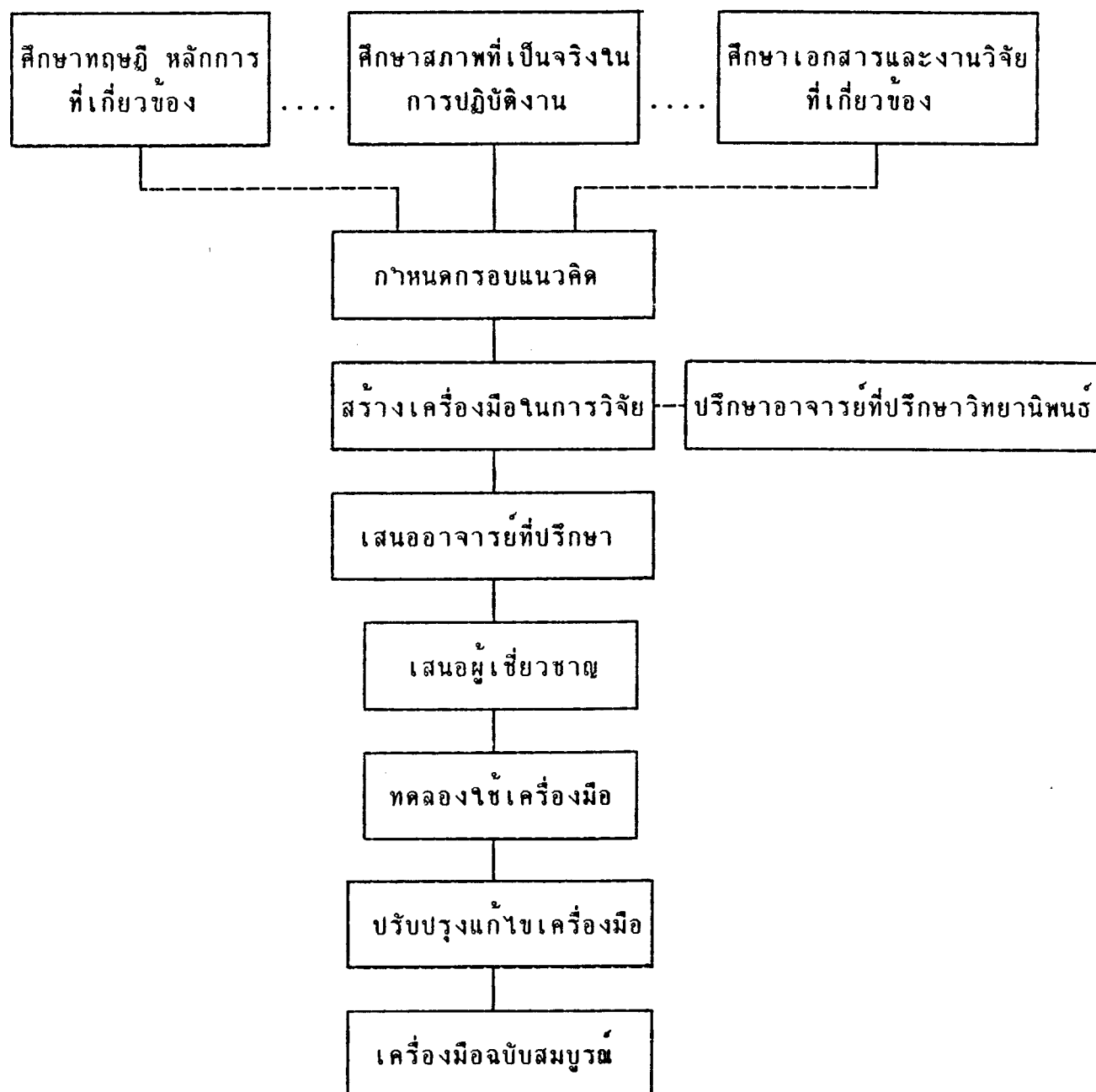
ตอนที่ 2 ข้อ ก. เกี่ยวกับความพอใจในการปฏิบัติงาน จำนวน 24 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.878

ตอนที่ 2 ข้อ ข. เกี่ยวกับสภาพทางสังคม ความมั่นคงและโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน จำนวน 14 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.927

ตอนที่ 2 ข้อ ค. เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในหน่วยงาน และการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา จำนวน 15 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.940

สรุป ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด 53 ข้อ ได้เท่ากับ 0.964

3.5 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

แผนภูมิที่ 2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.1 ผู้วิจัยเสนอขอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีหนังสือถึง มณฑลทหารบกที่ 23 เพื่อขออนุมัติให้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้เพื่อแจ้งขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าฝ่ายสรรพกำลัง มณฑลทหารบกที่ 23 สัสดีจังหวัดขอนแก่น สัสดีจังหวัดมหาสารคาม และสัสดีจังหวัดกาฬสินธุ์ และประสานสัสดีจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือไปยังสัสดีอำเภอ/กิ่งอำเภอในพื้นที่

3.6.2 ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลเองตามหน่วยงานต่าง ๆ ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลของนายทหารชั้นสัญญาบัตรได้รับคืน ร้อยละ 97.44 นายทหารชั้นประทวนได้รับคืน ร้อยละ 100 รวมทั้งสองกลุ่มได้รับคืน ร้อยละ 98.63 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	หน่วย	แจกไป			รับคืน			ร้อยละ
		สัญญาบัตร	ประทวน	รวม	สัญญาบัตร	ประทวน	รวม	
1.	ฝ่ายสรรพกำลัง มณฑลทหารบกที่ 23	4	7	11	4	7	11	100.00
2.	สัสดีจังหวัด ขอนแก่น	35	30	65	34	30	64	98.46
3.	สัสดีจังหวัด มหาสารคาม	15	18	33	15	18	33	100.00
4.	สัสดีจังหวัด กาฬสินธุ์	24	13	37	23	13	36	97.29
รวม		78	68	146	76	68	144	98.63
คิดเป็นร้อยละ					97.44	100	98.63	

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ได้นำแบบสอบถามมาเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ จำนวน 144 ชุด

3.7.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3.7.3 ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาขวัญกำลังใจของทหารในสายงานสวัสดิการวัดความพึงพอใจของ มณฑลทหารบกที่ 23 ได้จัดกระทำข้อมูลดังนี้

1) นำแบบสอบถามมาตรวจและให้คะแนนของมาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

พอใจในระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5
พอใจในระดับมาก	มีค่าเท่ากับ 4
พอใจในระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3
พอใจในระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ 2
พอใจในระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1

2) แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของความพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อ ตามระดับความพอใจ

3) หาค่าเฉลี่ยของความพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4) แปลค่าเฉลี่ยของความพอใจ ของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อประเมินระดับขวัญกำลังใจตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับขวัญสูง	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.68 - 5.00
ระดับขวัญปานกลาง	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.34 - 3.67
ระดับขวัญต่ำ	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 2.33

3.7.4 เกณฑ์ในการประเมินปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขวัญกำลังใจ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ปัจจัยที่มีผลกระทบมากที่สุด	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 - 5.00
ปัจจัยที่มีผลกระทบมาก	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50
ปัจจัยที่มีผลกระทบปานกลาง	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50
ปัจจัยที่มีผลกระทบน้อย	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50
ปัจจัยที่มีผลกระทบน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50

3.7.5 การให้คะแนนจากข้อมูลของแบบสอบถาม สำหรับปัจจัยที่มีผล
กระทบต่อขวัญกำลังใจ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามความสำคัญ คือ

ระดับสำคัญมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
ระดับสำคัญมาก	ให้	4 คะแนน
ระดับสำคัญปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ระดับสำคัญน้อย	ให้	2 คะแนน
ระดับสำคัญน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

3.7.6 ทดสอบหาความแตกต่างของขวัญกำลังใจ จากกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตาม ยศ อายุ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสายงานสวัสดิ ระดับหน่วยที่ปฏิบัติงาน
เงินเดือน และเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน วุฒิทางการศึกษา โดยใช้การทดสอบ t - test
และ F - test

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.8.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา
(Alpha Coefficient)

3.8.2 การหาค่าร้อยละ

3.8.3 การหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean)

3.8.4 การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.8.5 ทดสอบหาความแตกต่างของขวัญกำลังใจ จากกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามยศ อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เงินเดือนและ
เงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน วุฒิทางการศึกษา โดยใช้การทดสอบ
 t - test และ F - test

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal
Computer Plus)